

Myndigheten för digital förvaltning (Digg)
sdg@digg.se

Box 14
851 02 Sundsvall

Vårt datum: 2024-08-28
Vårt diarienummer: ADM/2024:356
Ert datum: 2024-07-05
Er beteckning: 2024-2183

Rapport från Myndigheten för digital förvaltning (Digg) med förslag för den svenska anslutningen till EU:s tekniska system för gränsöverskridande utbyte av bevis

Myndigheten för digital förvaltning har i samband med remissen önskat svar på nedan angivna frågor.

- Behöver ni författningsändringar för att kunna utbyta bevis?
- Har ni gjort någon hemställan med anledning av uppgifterna enligt SDG-förordningen?
- Ser ni behov av nationella regleringar som inte har lyfts i rapporten?
- I de fall er sektor har möjlighet till förmedlingsplattformar eller där de redan omnämns i rapporten, utveckla gärna respektive område och lyft kända problem.

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har identifierat behov av författningsändringar i CSN:s registerförfattning, studiestödsdatalagen (2009:287) för att tex. kunna utbyta bevis inom ramen för SDG-förordningen¹ och genomförandeförordningen². Regeringen har emellertid tillsatt en utredning (Kommittédirektiv 2024:36) för att göra en allmän översyn av CSN:s registerförfattningar i syfte att skapa ändamålsenliga regler som är anpassade efter dagens behov. I direktiven anges bl.a. att utredningen ska analysera behov av anpassningar i CSN:s registerförfattningar utifrån SDG-förordningen. Utredningen har påbörjat sitt arbete och uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2024.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättandet av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012.

² Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1463 av den 5 augusti 2022 om fastställande av tekniska och operativa specifikationer för det tekniska systemet för gränsöverskridande automatiskt utbyte av bevis och tillämpning av engångsprincipen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724.

REMISSVAR

CSN har inte identifierat några behov av nationella regleringar som inte har lyfts i rapporten och använder inte heller någon förmedlingsplattform som inte är omnämnd. CSN tar del av uppgifter både från BEDA och Ladok men har inte i samband härmed stött på några problem som behöver uppmärksammas.

Synpunkter på rapporten i bilagd mall

CSN har tagit del av rapporten och lämnar, i enlighet med Digg:s uppmaning, dessa synpunkter i bilagd svarsmall.

Beslut om detta remissvar har fattats av tf. chefsjuristen Jeanette Lundqvist efter föredragning av verksjuristen Ann Svensson och verksamhetsutvecklaren Stefan Nilsson. I arbetet med remissvaret har även chefsarkitekten Maria Johansson och verksamhetsutvecklarna Johanna Mattsson, Sara Söderstedt, Maria Svanström och Arne Öberg deltagit.

Jeanette Lundqvist

Ann Svensson

Stefan Nilsson

Stöddokument för remissvaret

I det här dokumentet kan ni ge kommenterar, synpunkter och förslag på specifika delar i Diggs rapport. Ange avsnitt eller sida, era synpunkter och om möjligt era förslag.

Aktör:

Avsnitt	Synpunkter	Förslag
1.1	För oss på CSN var det oklart vad "Once only" innebär. Det står "Vidare ska medborgare och företagare bara behöva lämna en uppgift en gång i ett antal utpekade förfaranden via det tekniska systemet för gränsöverskridande utbyte av bevis." I samtal med Max Flodén på Digg klargjorde han att inga bevis sparas i OOTS. Det finns inga krav att bevis ska sparas hos producenten. Beviskonsumenten ska inte skicka bevis vidare inom OOTS, så inga krav där heller att beviset ska kunna föras vidare. Vi tänker att det kan vara oklart hos fler myndigheter och att frågan om att spara eller inte och att vidarebefordra eller inte har stor både juridisk och teknisk betydelse.	Eventuellt kort klargöra det mer i rapporten och/eller göra det i löpande arbetet med oss behöriga myndigheter.
3.1.4	Om att främja enhetlig tillämpning genom samverkan med behöriga myndigheter. Det är många myndigheter som tidigare efterlyst mer styrning från Digg i rättsliga frågor. Gör alla sin egen tolkning blir det spretigt och kostar sannolikt mer än om Digg får en mer styrande roll och tolkningsföreträdare i vissa frågor. Enhetlig tillämpning tangerar ju också det som står i uppdraget att "principen att förvaltningsgemensamma lösningar bör nyttjas i så stor utsträckning som möjligt". Här anser CSN att Sverige ska se till att vi bygger gemensamma delar/komponenter för alla behöriga myndigheter i så stor utsträckning det går av effektivitetsskäl och kostnadsskäl. Då får vi också enhetlig tillämpning på köpet.	Borde det vara en reglering här för att stärka Diggs roll och ge er tolkningsföreträdare? Att Digg bygger och förvaltar allt som kan vara gemensamma delar i det nationella systemet (vilket vi förstått är tanken nu också).
3.2.3	Användare ska logga in 3 gånger i OOTS-tjänsten vid förmedlingstjänst vid förhandsgranskning. Vi anser att det är många gånger och att det kan göra användandet av OOTS mindre attraktivt för kunderna.	Förslag att försöka minska antalet inlogningar i processen.
3.2.4 - anslutning	Frågan om anslutning och användning av det tekniska systemet är väldigt viktig. För CSN:s del som bevisproducerande myndighet är det rättsligt avgörande vem som är mottagande part. Därför viktigt att det bara är behöriga myndigheter som kan ansluta. Hur kan det vara med övriga EU? Kan vi lita på att även övriga länder bara ansluter behöriga myndigheter? Om vi inte kan lita på det, vad får det för konsekvenser? Om det skulle finnas farhågor att företag och privatpersoner kan ansluta skulle det kunna innebära för CSN:s del att vi inte har lagligt stöd för att dela bevis i OOTS. Det kan vara lätt att glömma framtida förvaltning när man är mitt i uppstarten av något. I Sverige (och övriga EU) kan det tillkomma (eller försvinna) behöriga myndigheter löpande. CSN anser därför att det är bra om Digg har en stark roll vad gäller anslutning av nya myndigheter. En ny behörig myndighet inom området Studera skulle ju kunna påverka CSN – hur kan vi tänkas oss information kring det? Kan Digg ha i sin roll att meddela alla inom ett område när ny myndighet tillkommer så väl i Sverige som i hela EU?	Går det att säkerställa/ställa krav via kommissionen att alla EU-länder bara ansluter behöriga myndigheter? Fundera kring information till myndigheter inom områden när ny myndighet tillkommer.
3.2.4 - teknisk arkitekturnivå	Om att ta fram nationella detaljerade tekniska beskrivningar som möjliggör ansvarsfördelningen. CSN kan tänkas vilja ansluta sina tjänster integrerat med det tekniska systemet i egna e-tjänsterna. Att vi kan vilja ansluta vid ett visst "ställe" och bygga en del delar själva (som finns framtagna för gemensam användning av Digg).	Önskvärt om Digg kan bygga så att myndigheter kan integrera på olika sätt (ställen) beroende på vad man kan och vill bygga själv utifrån interna behov.
3.2.5	Det står "Den bevislämnandepartens medlemsland i varje specifikt bevisutbyte ansvarar för det begärda bevisets kvalitet, konfidentialitet, integritet och tillgänglighet tills beviset når den bevisbegärande partens åtkomstpunkt för eDelivery eller, i tillämpliga fall, en förmedlingsplattform." Betyder med "medlemsland" i detta sammanhang Digg för Sveriges del? Och betyder meningen att Digg ansvarar för beviset i aktuella tekniska delar mellan bevisproducent och beviskonsument? Kan vara layoutmässigt också som gör meningen svår att förstå.	Kanske förtydliga den meningen/punkten.
3.2.6	Det står "Den mer detaljerade ansvarsfördelningen måste beskrivas med utgångspunkt i de tekniska beskrivningar som upprättas och måste följa den fördelning som beslutas i samordningsgruppen med dess undergrupper." Samordningsgruppen = EU-kommissionens grupp? Säkerhetsriskerna sker väl på olika ställen i kedjan beroende på var behöriga myndighetens tjänster integrerar med det nationellt gemensamma. Bra att ha fokus på säkerhet både vid byggandet nu och för framtida förvaltning och användande.	Stöttar förslaget och vill understryka fokus på framtida förvaltning.
4.1.1	CSN håller med och stöttar förslaget att anslutningen till det tekniska systemet endast kan ske via de förvaltningsgemensamma delarna som tillhandahålls av Digg. Åter väcks frågan hur övriga länder kommer att göra (se våra tankar ovan vid "3.2.4 - anslutning").	se "3.2.4 - anslutning"
4.2	Tidsaspekten vid bevisöverföring. Frågan om beviskonsumerande myndigheters krav när bevisproducenten inte kan leverera beviset direkt har CSN diskuterat med Digg tidigare. Det är ok för en bevisproducent att dröja med sin leverans t.ex. 48 timmar. Men vad har den beviskonsumerande myndigheten för krav när det sker? Vi vet inte om det bara är CSN som har ett förfarande, vår e-tjänst "Ansökan om studiemedel", där detta blir något att hantera eller om det kan gälla fler. Om det bara gäller oss så är det inget att lyfta till övriga, då sköter vi det i dialog med Digg, men tror ni det gäller fler kanske det är något att ta upp. En kund loggar in i "Ansökan om studiemedel" och börjar fylla i uppgifter och kommer då till det steg där CSN vill ha in en uppgift som vi erbjuder kunden att hämta in från OOTS. Kunden väljer att göra det och följer alla steg där, men det visar sig att den som ska producera bevis behöver upp till 48 timmar på sig. I dagsläget loggas man ut i vår e-tjänst om man är inaktiv en viss tid, så kunden kan inte vänta in beviset med vår e-tjänst igång. När vi pratat med Digg om detta tidigare fick information att CSN inte har någon skyldighet att vänta in bevis, så vi skulle kunna meddela kunden att om beviset inte är levererat inom X antal minuter så får kunden lämna in beviset på annat sätt. Men om vi vill ge kunden möjlighet att lämna in beviset när det blir klart, hur ska kunden göra då? Kan kunden logga in direkt i OOTS utan att göra det via någon myndighets e-tjänst? Får kunden ett meddelande att nu är beviset klart? Eller behöver CSN skapa en separat e-tjänst för sena bevis. Vi har diskuterat detta internt och funderar på om vi ska göra så man kan stanna upp och spara där man är i "Ansökan om studiemedel", så att kunden kan logga in igen efter någon dag och fortsätta där hen var och då få med ett bevis som det tog tid att producera. Men hur ska kunden veta att bevis är klart, får hen något meddelande direkt från OOTS så hen slipper logga in och kolla läget då och då?	Eventuellt beskriva scenario för när det tar lång tid för ett bevis att bli producerat.
4.2.1	Ja, CSN tycker att det ska till en nationell reglering för att tydliggöra ansvaren mellan Digg och de bevisbegärande parterna för förfarandeportalerna som en del av det tekniska systemet. Viktigt att det blir tydligt var gränserna går. Eftersom vi har svårt nu med begreppet "förfarandeportal" vill det till att det förklaras på ett sätt som blir begripligt även för mindre tekniskt kunniga. Vi ser en pedagogisk utmaning i detta.	Att det skapas en nationell reglering för att tydliggöra ansvaren mellan Digg och de bevisbegärande parterna för förfarandeportalerna som en del av det tekniska systemet

- 4.4 Den beviskartläggning som pågår nu kan nog pågå ett tag till. Sedan förändras ju hela tiden regelverk och processer, så även när den här första kartläggningen är klar så kommer det komma behov av nya bevis och kanske gamla som ska tas bort. Här uppkommer frågor för CSN, om hur vi ska fånga att det tillkommit ett nytt bevis där vi ska vara producent, samt hur lång tid vi får på oss innan vi kan börja leverera. Kan Digg vara spindeln i nätet och meddela t.ex. alla inom området Studera att det är ett nytt bevis på gång. Och att kunna producera ett nytt bevis kan ta tid, inte bara det tekniska, utan även (och kanske ibland framför allt) det juridiska.
- Klargöra hur myndigheter ska få reda på om bevis de berörs av samt hur lång tid man har på sig för att bli leveransklar.
- Bilaga 1 bild sid 11 Bild 3 i tekniska bilagan var svårt att förstå. Svårt att förstå är vad som varje "pil" ska utföra.
- Går det att göra bilden lättare att förstå. CSN vill diskutera och förstå mer av den tekniska lösningen vid senare tillfälle.
- Bilaga 2, sid 3 Behöriga myndigheter ska få tillgång till SDG-moduler i systemet. På vilket sätt? En inloggning eller är det en teknisk anslutning?
- Klargöra på vilket sätt myndigheter ska få tillgång till SDG-moduler i systemet.